

KRATKI PREGLED STANJA HRVATSKOG GOSPODARSTVA svibanj 2013.

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD

- **REALNI BDP** je u razdoblju od **2008.-2012.** kumulativno pao za **11,2** posto, a **nominalni** za **2,6** posto.
- **NOMINALNI BDP 2012.** je **stagnirao** dok je **realni pao za 2** posto.
- **Vlada u 2013. projicira realni rast od 0,7** posto. **EK** nam predviđa pad od 1 posto, **MMF** od 0,4 posto, a **EIZ** pad od 0,5 posto. U 2014. **EK** predviđa tek blagi rast od 0,2 posto.
- **Eu** je 2012. zabilježila pad od 0,3 posto, dok su tranzicijske zemlje usporile u odnosu na 2011. i ostvarile rast od 1,3 posto. Na razini EU 27 skupine najveći su pad ostvarile Grčka (-6,4%), Portugal (-3,2%) te Italija (-3,2%). Od tranzicijskih zemalja s padom su se tijekom 2012. suočile Češka, Mađarska i Slovenija. Veći pad od Hrvatske ostvarila je jedino Slovenija (-2,3%). Najviše stope rasta ostvarile su Latvija (5,6%) i Litva (3,7%).

Tablica 1. Nominalne i realne vrijednosti bruto domaćeg proizvoda

GODINA	HRVATSKA				EU 27	EU 10
	NOMINALNI BDP (mlrd kn)	Nominalne st. rasta (%)	REALNI BDP (mlrd kn)*	Realne st. rasta (%)	Realne st. rasta (%)	Realne st. rasta (%)
1	2	3	4	5	6	7
2008.	343,4	7,9	300,1	2,1	0,3	2,7
2009.	328,7	-4,3	279,3	-6,9	-4,3	-8,1
2010.	323,8	-0,5	272,9	-2,3	2,1	1,7
2011.	330,2	2,1	272,8	0,0	1,6	3,6
2012.	330,2	0,0	267,4	-2,0	-0,3	1,3
Kumulativno (2008.-2012.)		-2,6		-11,2		

*Realni BDP izračunat je u stalnim cijenama prethodne godine (referentna godina 2005.)

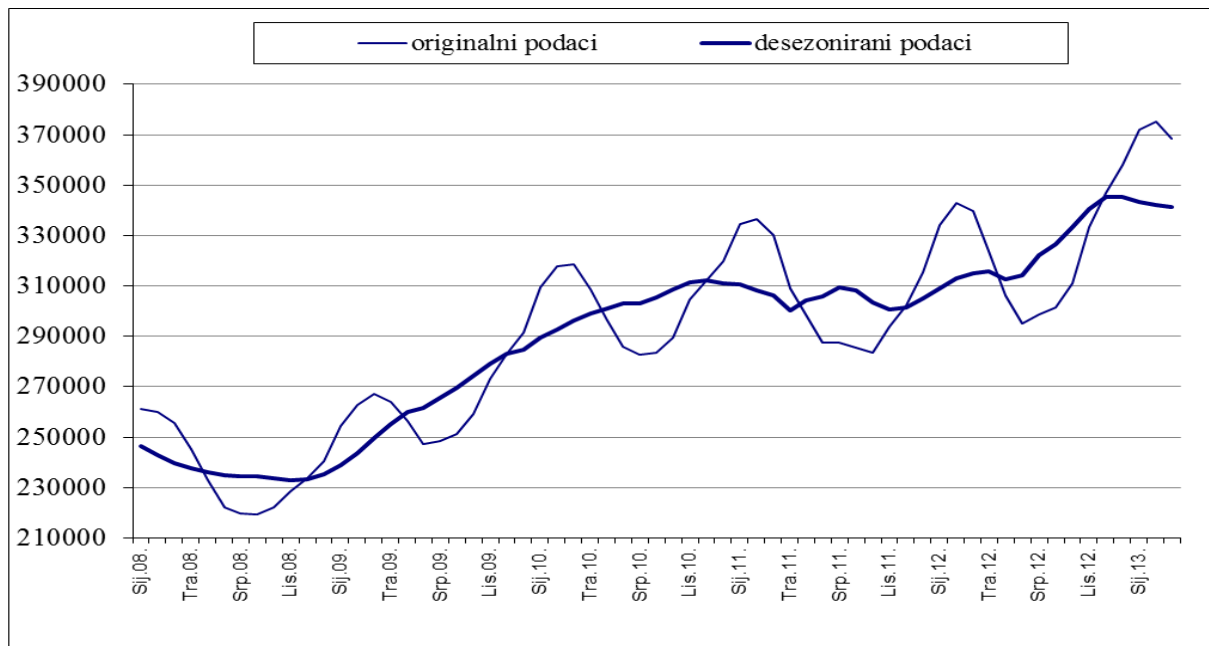
Izvor: DZS, Eurostat (obrada NSZVO)

- **FIZIČKI OBUJAM INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE** – industrijska proizvodnja je u stalnom padu od kraja 2008. Od početka 2009. do kraja 2012. kumulativno je pala za 16,4 posto. Prvi kvartal 2013. donio je blagi oporavak i rast od 1,1 posto.
- **REALNI PROMET TRGOVINE NA MALO** – nakon blagog rasta od 0,9 posto u 2011. realni obujam trgovine na malo ponovno je u 2012. pao za 3,9 posto. Od 2008. do 2012. kumulativni pad iznosi 25 posto. Negativni trendovi nastavljeni su i u siječnju i veljači 2013.
- **FIZIČKI OBUJAM GRAĐEVINSKIH RADOVA** – kriza je u tom sektoru imala najveći utjecaj i fizički obujam građevinskih radova u stalnom je padu od početka 2009. Otada do kraja 2012. obujam građevinskih radova kumulativno je pao za gotovo 40 posto. U odnosu na godinu ranije u siječnju 2013. obujam je dodatno pao za 5,7 posto dok je u veljači zabilježen blagi rast od 1,3 posto

KRATKI PREGLED STANJA HRVATSKOG GOSPODARSTVA svibanj 2013.

NEZAPOSLENOST

Slika 1. Broj registriranih nezaposlenih osoba u RH (siječanj 2008. – ožujak 2013.)

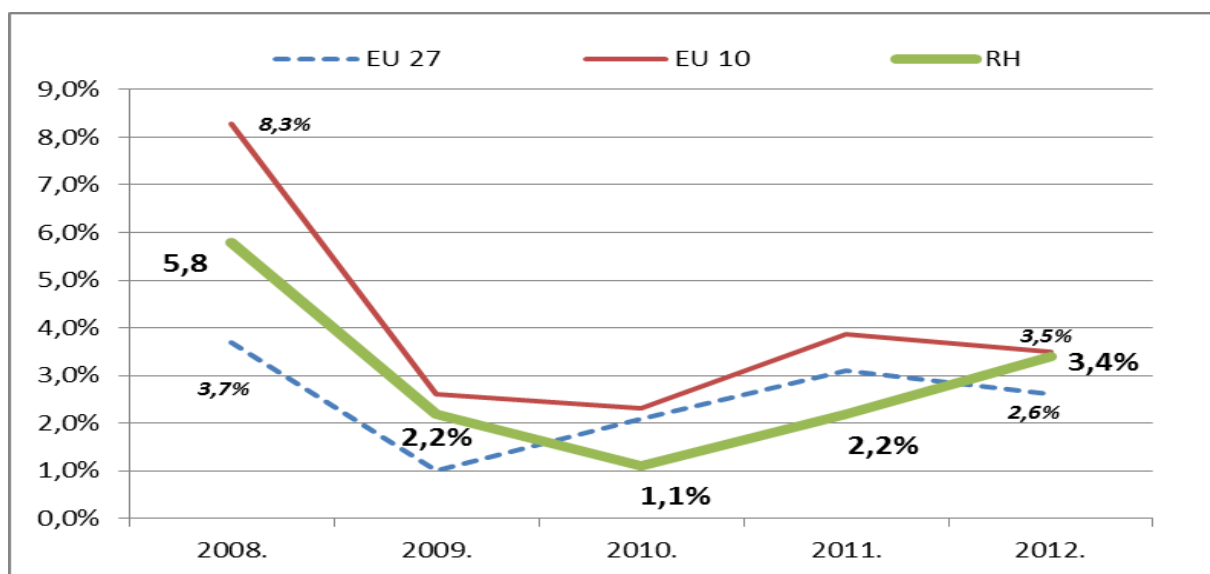
Izvor: EIZ

- **BROJ NEZAPOSLENIH** je povećan s prosječnih **236.741** tijekom 2008. na **375.400** u veljači 2013. U travnju je taj broj iznosio **355.598** osoba.
- **REGISTRIRANA STOPA NEZAPOSLENOSTI** je tijekom 2008. iznosila **13,4** posto, a u ožujku 2013. **21,6** posto. Prema podacima Eurostata veću anketnu stopu nezaposlenosti od RH (15,9%) u 2012. unutar EU-a ostvarile su samo Španjolska (25%) i Grčka (24,3%). Prosjek EU-a je 10,5 posto.
- **STOPA ZAPOSLENOSTI u Hrvatskoj** je od 2008. do kraja 2012. pala sa **57,8** na **50,7** posto. Prema podacima Eurostata bila je **najniža u cijeloj EU**. Slijedila nas je Grčka sa stopom zaposlenosti od 51,3 posto. Prosjek EU 27 iznosio je 64,1 posto.
- **Stopa aktivnosti** je tijekom 2012. bila samo **60,5** posto, odnosno 39,5 posto radno sposobnog stanovništva bilo je van radne snage
- Prema podacima **HZMO** broj osiguranih osoba u razdoblju od 2008.-2012. pao je za 172.108 osoba, a broj korisnika mirovina povećao se za 69.402 osobe. **Odnos osiguranika i korisnika** mirovina u tom se periodu smanjio s **1,39** na **1,19** osiguranika po korisniku.

KRATKI PREGLED STANJA HRVATSKOG GOSPODARSTVA svibanj 2013.

INFLACIJA

Slika 2. Prosječne godišnje stope rasta HIPC-a (harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena)

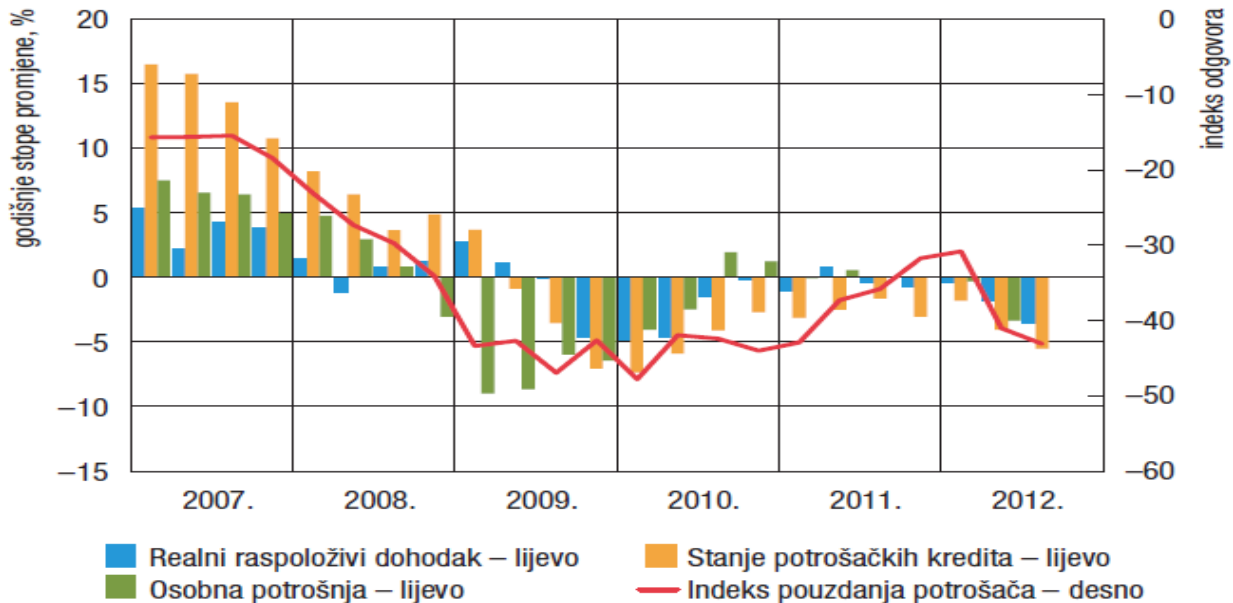
Izvor: Eurostat, DZS (obrada NSZVO)

- **INFLACIJA** mjerena indeksom potrošačkih cijena u razdoblju od početka 2009. do ožujka 2013. porasla je za **10,4** posto.
- U **prvom kvartalu 2013.** inflacija je u prosjeku porasla za **4,6** posto u odnosu na isto razdoblje 2012.
- Usporavanje inflacije u 2013.: siječanj:5,3%, veljača: 4,9%, ožujak: 3,7% (u odnosu na isti mjesec prošle godine)
- **INFLACIJA** mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena u Hrvatskoj tijekom **2012.** također je zadržala **trend rastućih stopa** te se tako gotovo izjednačila s inflacijom u tranzicijskim zemljama. U prva dva mjeseca **2013.** porasla je za **4,5** posto, a u EU za **2** posto u odnosu na isto razdoblje iz 2012. (vidi Sliku 2.)
- Veću inflaciju u cijeloj EU od RH ostvarila je jedino Rumunjska (4,9 %).

KRATKI PREGLED STANJA HRVATSKOG GOSPODARSTVA svibanj 2013.

OSOBNNA POTROŠNJA

Slika 3. Odrednice osobne potrošnje

Napomena: Vrijednosti indeksa pouzdanja potrošača izračunate su kao prosjeci mjesečnih podataka.

Izvor: HNB

- **OSOBNNA POTROŠNJA** u padu je tijekom cijele **2012.** te je to komponenta koja je u najvećoj mjeri pridonijela padu BDP-a. Ona čini **59,2% BDP-a**. U posljednjem kvartalu **2012.** pala je realno za **4,2 posto**, a na razini cijele godine **3 posto**. Od 2008. do 2012. kumulativni pad je iznosio **11,7%**.
- **Negativan učinak** na smanjenje potrošnje imali su i **povećanje PDV-a** te **rast cijena električne energije i plina** za kućanstva.
- Tijekom 2012. došlo je i do dodatnog **pada potrošačkog optimizma** kao i do **pada raspoloživog dohotka** i **smanjenja potrošačkog kreditiranja** od strane banaka.

KRATKI PREGLED STANJA HRVATSKOG GOSPODARSTVA svibanj 2013.

MEĐUNARODNA RAZMJENA I INOZEMNA ZADUŽENOST

- **DEFICIT U MEĐUNARODNOJ RAZMJENI** s inozemstvom u 2012. iznosio je 49,3 milijarde kuna i manji je za 1,1 posto u odnosu na 2011. Posljedica je to manjeg rasta uvoza od izvoza iako su obje varijable u 2012. porasle vrlo blago u odnosu na 2011.
- **POKRIVENOST UVOZA IZVOZOM** u 2012. je iznosila 59,4 posto.
- U prvom kvartalu **2013.** došlo je do pogoršanja u međunarodnoj razmjeni. **Izvoz** je pao za **7,9** posto, a **uvoz** za **2,4** posto u odnosu na prvi kvartal prošle godine. U ožujku 2013. pokrivenost uvoza izvozom pala je na 53,2 posto.
- **INOZEMNI DUG** u 2012. se nastavio smanjivati te je na kraju godine iznosio **44,9 mlrd eura**, odnosno njegov udio u BDP-u blago se je smanjio na **102,3** posto BDP-a (103 % u 2011.).

JAVNE FINACIJE

- **JAVNI DUG** u RH je u 2012. prema podacima Eurostata dosegao **54,3 posto BDP-a** i u odnosu na prošlu godinu povećao je svoj udio u BDP-u za 7,6 posto BDP-a. Na rast javnog duga tijekom prošle godine u većoj je mjeri utjecalo i preuzimanje **obveza brodogradilišta** pokrivenih državnim jamstvima u javni dug (9,2 mlrd kn).
- **Prosjek javnog duga u EU 27** 2012. je iznosio **85,3 posto BDP-a**, odnosno 2,8 posto BDP-a više nego 2011. (Grčka 156,9%, Njemačka 81,9%, Estonija 10,1%)
- U 2012. godini samo je **6** zemlja EU-a uspjelo ostvariti smanjenje javnog duga, a ukupno **14 članica ima veći javni dug od 60 posto BDP-a**.
- **DEFICIT OPĆE DRŽAVE** u RH prema podacima HNB-a u 2012. je iznosio **4 posto BDP-a**. Na razini EU 27 deficit je također bio 4 posto (Njemačka +0,2 %, Estonija (-0,3) Španjolska -10,6%).
- U 2012. **13** je zemalja EU-a uspjelo smanjiti deficite dok ih je ukupno **17** imalo veće deficite od 3 posto.
- **Rebalansom proračuna za 2013.** Vlada predviđa deficit opće države od 3,4 posto
- **JAVNA POTROŠNJA** u Hrvatskoj 2012. iznosila je **40,1 posto BDP-a**. Prosjek EU je iznosio **49,4 posto BDP-a** (Danska 57%, Francuska 55,8%, Finska 54,3%, Bugarska 37,9%).